

Pies podczas codziennych spacerów może natknąć się na kleszcze praktycznie w każdej chwili i miejscu.

I nie ma większego znaczenia, czy opiekun wychodzi z czworonogiem na osiedlowy trawnik, do lasu czy pobliską łąkę. Kleszcze zagrażają psom każdego dnia. Poznaj zwyczaje kleszczy, choroby, które mogą spowodować oraz sposoby zabezpieczania przed atakiem tych groźnych ektopasożytów. Zapraszamy do lektury!

Poznaj kleszcza, czyli poznaj swojego wroga

Kleszcze (Ixodida) zalicza się do rzędu pajęczaków, z podgromady roztoczy. Wyróżniamy 900 gatunków kleszczy w trzech głównych grupach: obrzeżkowate (kleszcze miękkie), kleszczowate i Nuttalliellidae (dwie ostatnie to kleszcze twarde). Zaraz po komarach, kleszcze są najczęściej spotykanym wektorem (przebieżnikiem) chorób zakaźnych na świecie.

Cykl życiowy kleszcza

Kleszcze pasożytują na kręgowcach, żywiąc się ich krwią. Cykl rozwojowy kleszcza przebiega w trzech etapach i trwa od dwóch do czterech lat. Pierwszym stadium jest larwa, następnie nimfa i w końcu postać dorosła. Do osiągnięcia pełnego rozwoju kleszcze potrzebują przynajmniej trzech żywicieli (kleszcze żyjące w Europie potrzebują po jednym żywicielu na każde stadium).

Samica kleszcza odbywa kopulację na ciele dużego żywiciela (lub w środowisku) i składa do kilka tysięcy jaj, które w ciągu od trzech do 36 miesięcy przeobrażają się w sześcionożną larwę. Larwa jest trudna do zauważenia gołym okiem, gdyż osiąga rozmiar od 0,8 do 0,9 mm. Larwy do przejścia w następne stadium potrzebują krwi. Kleszcze w fazie larwy pasożytują głównie na małych zwierzętach i gryzoniach. Po napiciu się krwi, kleszcze zaczynają linieć i przeobrażać się w ośmionożną nimfę. Stan ten trwa od 5 tygodni do 5 miesięcy.

Kleszcz w stadium nimfy jest wciąż niewielkich rozmiarów, co czyni go trudnym do zauważenia. W stadium nimfy kleszcz osiąga rozmiar od 2 do 3 mm. Nimfa potrzebuje przeważnie do dwóch żywicieli, by przekształcić się w dorosłego osobnika. W tej formie atakuje już większe stworzenia, w tym ludzi.

Nimfa przeobraża się w dorosłego osobnika w ciągu kilku miesięcy (5 do 8 miesięcy).

Kleszcze atakują najbardziej agresywnie wiosną, po zimowej głodówce.

Zagrożenia

Kleszcze są bardzo groźnym pasożytem. Nie mają w środowisku naturalnych wrogów, a dodatkowo znakomicie znoszą niesprzyjające warunki środowiska zewnętrznego i okres głodu.

Ślina kleszczy zawiera naturalną substancję znieczulającą, co powoduje, iż ofiara nie czuje momentu wkłucia. Kleszcz może pozostać niezauważony przez żywiciela i żerować od 5 do 14 dni.

Kleszcze szukają na ciele ofiary miejsca z najcieńszą skórą. Najczęściej wybierają okolice pyska (twarzy), uszy, pachy, pachwiny, przestrzeń między palcami, okolice odbytu.

Kleszcze są wektorem wielu niebezpiecznych dla zdrowia i życia chorób, takich jak:

- *Babesia spp.* (babeszjoza u psów)
- *Borrelia* (borelioza)
- Flawiwirusy (kleszczowe zapalenie mózgu)
- *Ehrlichia canis* (erlichioza)
- *Anaplasma* (anaplazmoza)

Kleszcze mogą przenosić do kilku patogenów na raz, co stwarza poważne problemy w diagnozie i leczeniu.

***Babesia spp* - babeszjoz**

Babeszjoza jest chorobą wywoływaną przez pierwotniaki (piroplazmy) z rodzaju *Babesia*. Kleszcze są dla pierwotniaków żywicielem ostatecznym. Kleszcze pożywiając się na psach, zarażają je piroplazmami.

Pierwotniaki *Babesia* powodują u psów rozpad czerwonych krwinek i w efekcie głęboką niedokrwistość, ostrą niewydolność nerek, zaburzenia pracy wątroby.

Okres inkubacji pierwotniaków trwa od 10 do 21 dni.

Najczęściej spotykane objawy babeszjozy:

- gorączka
- odwodnienie
- brak apetytu
- osłabienie
- zaburzenia ruchu
- niedowład
- powiększenie śledziony
- krew w moczu
- bladość oraz zażółcenie błon śluzowych

Analiza biochemiczna krwi psa podejrzewanego o zarażenie babeszjozą wykazuje:

- anemię
- małopłytkowość
- leukopenię
- obniżenie poziomu hematokrytu
- obniżenie poziomu hemoglobiny

***Borrelia* - borelioza**

Borelioza to choroba bakteryjna wywoływana przez krętki *Borrelia*. Boreliozę przenosi co trzeci kleszcz w naszej strefie klimatycznej. Kleszcz, po wkłuciu się w skórę ofiary najpierw pożywia się, a po około dwóch dobach, uwalnia bakterie do krwi żywiciela. Okres inkubacji choroby wynosi od dwóch do pięciu miesięcy od ukąszenia zarażonego kleszcza.

Cechą charakterystyczną boreliozy u ludzi jest występowanie ciemnego rumienia w miejscu ukąszenia. U zwierząt, z powodu ciemnej okrywy włosowej, nie widać przeważnie rumienia.

Borelioza wywołuje u psów

- ostre zapalenie stawów (nadgarstkowe, łokciowe i barkowe)
- zapalenie mięśnia sercowego
- zapalenie nerek
- zapalenie pęcherza moczowego
- powiększenie węzłów chłonnych
- zmiany neurologiczne

- zmiany zachowania, z agresją włącznie

***Ehrlichia canis* - erlichioza**

Erlichiozę jest chorobą bakteryjną wywoływaną ritekssjami *Ehrlichia*. W Polsce przenoszona jest przez jeden, powszechnie występujący gatunek kleszczy, *Ixodes ricinus*. Wyróżniamy trzy postacie erlichiozy:

- granulocytarna CGE - powodująca u psów gorączkę, zapalenie stawów, apatię, biegunkę, wymioty, brak apetytu. W badaniach laboratoryjnych krwi ujawnia się niedokrwistość, małopłytkowość, limfopenia. Okres inkubacji wynosi od 4 do 11 dni, a rezerwuarem patogenów są drobne zwierzęta leśne
- monocytarna CME - rzadko spotykana forma erlichiozy w naszym kraju, sporadycznie przenoszona przez kleszcze zarażone ritekssjami *R. sanguineus*. Objawy choroby mogą pojawić się w czasie od miesiąca, do nawet trzech lat od ukąszenia zakażonego kleszcza. Najczęściej spotykane oznaki chorobowe u psów to: gorączka, brak apetytu, chudnięcie, krwotok z nosa, kulawizna, zapalenie płuc, zapalenie kłębuszków nerkowych, ślepotą

trombocytarna - powodująca u psów osłabienie, brak apetytu, chudnięcie, gorączkę, powiększenie węzłów chłonnych, błądź błon śluzowych i ropny wysięk z nosa.

Promowane

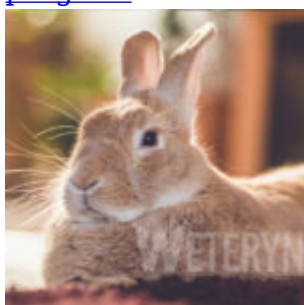
- [Ptaki rozpoznają fałszywe alarmy](#)

- [DOG CHOW DISC CUP 2014 - zawody latających psów już za nami!](#)

- [III Warszawska Konferencja Zwierzęta Egzotyczne - znamy program](#)

- [Dlaczego królik liże człowieka?](#)

- [Na praktyki do Afryki](#)